

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priinescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triliniu
2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triliniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sfodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priinescu cu 7 cr. de
hnia, si 30 cr. taese timbrale.

La Baiti'a la Chirvaiu.

Canta cucu 'n vèrtu de scaiu,
Cà 'n Baiti'a-a fi chirvaiu,
Chirvaiu, serbatóre mare,
Romanescu nume nu are.
Canta cuculu pe podbealu,
Cà 'n Baiti'a-a fi si balu,
Balu mare, balu generalu,
Unde-oru jocá si Crisi-nii,
Impreuna cu Devenii.

Vai, vai, vai ce mai chirvaiu!

Cucule, tu, slabu cantasi,
Candu la chirvaiu ne chiamasi;
Ba dór' niei cà ne-ai chiamatu,
Ci numai ai descantatu.

Cucule, cantecculu teu
A facutu multu sange reu,
Cantecculu teu celu iubitu,
Vai, amaru ne-au pacalitu.

Duminea demanétia,
Pr'in frigu, pravu si mare cétia,
Cu *parechi* si totu cantandu,
Chiuindu si fluierandu,
Pentru-a chirvaiului sfara
Trecuramu in alta tiéra!
La Baiti'a cumu sosiramu,
In piatiu ne coboriramu,
Sà uitamu, -- o di de vai. --
Sà petrecemu la chirvaiu.

Dar vai, Dómne, ce sà vedi,
Ce sà vedi, si sà nu credi,
La Baiti'a, la chirvaiu,
Nu daduramu de -- chirvaiu,
Ci in locu de focu si para,
Am aflatu cà-e numa sfara.

Dar' ca totu sà fia ceva --
Pentru óspetii d'in Dev'a,
Sfatulu, cét'a baiasiésca,
La scól'a papistasiésca,
— Dupa ce o maturara,
Si frumosu o decorara --
Trei tígani Bradu-lu luà,
Si unu balu improvisà.
Balulu se 'ncepù de locu,
Se 'ncepù cu mare focu,
Si jocaramu -- càtu vai vai,
In tocmái ca la chirvaiu.
Si 'nghitiramu, pravu, caldura,
Apa -- buna beutura!
Da, sà nu fiu indiscretu,
Trebe sà vi spunu si dreptu,
Cà-acolo a fostu si vinu,
Vinu destulu, vinu cu -- pelinu.
Si toaste 'nsufletite --
Cu „Glückaufuri“ insocite!

Cucule, pasere rea,
Nu cantá pr'in tiér'a mea,
Séu de canti canta mai bine,
Nu mai pacali pre nime.
Canta-mi, draga, chiar de vai,
Dar taci candu va fi chirvaiu!

Niculiti'a lui Mihaiu,
calusieru pe la chirvaiu.

Corespondintia.

Androchielu, in diu'a Clopotului, 1873.

Cinstite „Gur'a Satului“!

Eveniminte de mare inportantia me silescu a pune
pén'a pe hartia si a-ti scrie si cinstiei tale vr'o-càte-va
ronduri despre intemplamintele cele grozave, cari se
petrecu si s'au petrecutu aci la noi in Androchielu
celu vestitu. —

Eri am fostu martoru ocularu in Androchielu,
candu s'a publicatu introducerea noului catasteru,
stabilitu de cei mai esperti geometri d'in Belgi'a.

— Lucrul acest'a atât'a m'au înbucuratu, de erá sà-mi crepe peptariulu de bucuria. —

Am fostu invitatú sî io la unu prandiu stralucitu în resîedintî'a fitoriului episcopu, di sî metropolitu, unde totu cu lingur'a cea mare am mancatu sî am beutu vinnu ghiaosu d'în *Androchielu*, facutu d'în mere paduretîe sî porumbele selbatice. —

Cele mai înalte celebritati d'în acést'a provintia de sine statatîa au luatú parte la acestu prandiu, datu în onîrea personagiului catastrale, în semnu de recunoscîntia, pentru nîu'a institutiune, introdusa d'în partea ven. capitulu archidieceasanu d'în *Androchielu*. —

Vacarii dela ciurdele *Chirperului*, caprarii dela *Altîna* sî purcarii dela *Nocrichii* inca au fostu chiamati la acestu banchetu. —

Primulu toastu l'au tienutu parintele Archimandritu *Gligorasîu Pojitia*, decoratu pre peptu cu crucea de bostanu, intru sanetatea nou alegundului episcopu sî arhiepiscopu. Alu duoilea l'a tienutu vacariulu dela *Chirperu* intru sanetatea celoru d'în *Clopotu*; alu treilea l'a tienutu *Istachia Maierenu*, intru sanetatea celoru paraponisti, ridicundu intr'unu stilu sublimu meritele pré santîeloru loru, de am trebuitú sà cascu gur'a de mirare. —

Destulu, cà banchetu mai stralucitu ca ast'a n'am vedîutu, decandu mi-a deschisu Ddieu ochii. —

Dupa prandiu ne-amu dusu la cafan'a de catra *Chirperu* pe resorulu celu necositu, unde am audîtu d'în gur'a purcariului *Parchiri'a* d'în „*Har'a*“, cà nu scîu care gazeta ar fî scrisu sî ar fî verbuitu, cà candidatulu nostru de episcopu ar fî provocatu sà se candideze sî în „*Aradu*“ la postulu vacantu de vladica. — Noi, dîse *Parchiri'a*, întieptulu d'în „*Har'a*“, protestamú contr'a gazetei acelei'a, sî ne rogamú de ven. consistoriu d'în *Aradu* sî *Oradea-mare*, sà binevoîesca a lasá afara d'în ori ce combinatiune pre candidatululu nostru sî a-sî alege dni'aloru pre omulu, pre parintele Vicariu *Romanu*, cà-ci noi numai cu celu cu caracteru firmu, ca *ferulu*, sî eruditulu nostru candidatu, vomu potè înaintá sî progresá, ca cu încetulu aci la noi, în *Androchielu*, sà înfiintîamu o metropolia coordinata cu cea serbésca, pre lunga dîne episcopii sufragane: un'a în „*pisculu morii*“ pre *Hartibaciu*, alt'a în „*valea lui Angelu*“, pentru care inca sunt dejá desemnati candidatii, d'într'e cei pregatiti d'în paraponistii nostrii. —

M'am bucuratu dela anima de patriotismulu purcariului, manifestatu cu atâtu focu sî jaru, de erá sà mi se aprînda calcâile cîsmeloru mele. —

Esîndu d'în strad'a „*scrîfeii*“, me întalnescu peste asceptate cu *Tand'a* sî cu *Mand'a*, sî i-am întrebatu, cà ce focu cauta ei pr'în esarchatululu d'în *Androchielu*, la care mi respunse zimbindu d'în buze, cà au venitu la ven. consistoriu, ca sà-sî castige „*statum agendi*“ de defensori matrimoniali diplomati sî pentru eparchi'a d'în *Androchielu*. —

Ddieu sà ve ajute! li-am respunsu sî am plecatu catra otelulu „*maracinile Ilîmbavului*“.*)

Acestu otelu e celu mai mare, ca ori sî care sî d'în *Chicago*, sî are afora de imposant'a lui mari-

me, sî o însemnetate istorica, cà e ziditu togmai peste *rip'a*, unde a fetatu scrîf'a în clopotu. —

Mi-am gauditú în mine, cà dîca asî avè io calificatiunea canonica, sî de nu mi s'ar pune în cale canonulu 10. d'în *Sardichi'a*, ce mai vladica ai potè trage d'în mine pentru sublimulu de *Androchielu*?!

În heaba, cine n'are norocu, n'are decandu se nasce pone mîore. !!! —

Pone la gara m'a petrecutu *Nistoru*, vitielariulu dela tufele *Chirperului*, unu omu istetiu sî iscusitu, care mi-spuse cu viua placere, cà pentru cele-l-alte dîne eparchii sufragane, (pentru care totu în vinerea mare, sér'a, tienea alegerea) apartienatîa de cea principala d'în *Androchielu*, ar fî competatu „*Gligorie Foradelegea*“ sî *Inachia Siorlicariu* d'în vetr'a tientiariului, cari au cele mai bune stantie de reusire. —

Ddieu sà te alduésca, cà vorbesci ca unu filosofu, i-amu respunsu iscusitululu *Nistoru* dela tufele *Chirperului*. —

Cu acestea închiaiu cînstite „*Gur'a Satului*“, sî me fogaduescu, cà despre decurgerea alegerei episcopiloru d'în *Androchielu* càtu de eurendu ti voiu potè reportá.**)

de bine vointe
Dr. Purcariu.

Adeveru sî lumina, logica sî morala.

Dlu B. pretîndîndu dela unu invetiacelelu alu dsele, — sub greumentu de escocomunicatiune, — nemoralitate în morala, logica în strambatate; sî candu acel'a a preferatu a fî escocomunicatu a eruptu în mania, eschiamandu: nemulîumitoriule, dar pentru aceea te-am invetiatu cu a iubi adeverulu sî lumina.

TAND'A Sî MAND'A

T. Cetitu-ai în ujságurile romanesci, ce a scrisu fratele de cruce a lui *Burta-verde*, *Mari'a Sa Vitezulu*, despre cursurile paralele în *Preperandî'a* de la *Dev'a*?

M. Cetitu; inse audu, cà acele ce au scrisu *Mari'a Sa*, sunt numai mintiuni, cà-ci *preperandii* de romani, acum nu mai au profesori de romani, sî îi constringu a auscultá prelegerile în limb'a lui *Attil'a*, ce ei n'ò întielegu, — sî cà cursulu alu 3-le se împreuna cu alu unguriloru, ca sà fia mai paralela.

T. Ei, apoi nu scîi tu, cà mintiun'a inca-e vorba?!

T. Ce cugeti; — cine e mai pacalitu cu alegerea noului metropolitu romanescu: confesionalistii, liberalii, ori clic'a celui ce votéza pensiune la honvedii?

M. Nici unulu, nici altulu; ma nici celu d'în urma.

T. Cumu asîè?

M. Apoi asîè bine, cà liberalii cugeta, cà au pacalitu pre confesionali, confesionali, cà au pacalitu pre liberali. ér clic'a cà au pacalitu pre amenduoi.

**) „T. Romanu“ este rogatu a publicá acestu reportu despre banchetulu nostru, cà-ci pentru banchetulu congresului nu a avutu tempu sî spatiu. — *Not'a tramitietorinului*

T. Ei, și atunci cine sunt cei pacaliti?

M. Noi, cari și de acum'a înainte vomu capetá numai *siepte procante* dupa sutele de mii ce avemu, — și cari nici de acum înainte nu vomu poté dispune a sup'r'a baniloru nostrii basericesci. —

T. Asiè dara alegerea de metropolitu romanescu....

M. S'a intemplatu d'in mare patriotismu și convictiune natiunale — fara interesu!

T. Ce deosebire este între unu honvéd și între unu betyár?

M. Eu nu știu!

T. Nici eu!

T. Nu me potu destulu mirá de onorurile, ce le imparte pici-imperatusiulu dela Vien'a domnitoriloru europeni.

M. Ei, pecatele mele, dapoi! nu știu tu fabul'a, cà asiè a laudatu și vulpea melodí'a corbului, pone ce acest'a a scapatu bucat'a de casíu d'in gura pe séma síretei.

„Obsitu.“

Cumu-cà noi, marele Logofetu alu direpatiloru ungueresci, aducemu spre a tutororu scire și cunoscintia, cà ministrulu Marelui Nemesíu din tíer'a Ardélului, venitú ca sí sluga credintiosu la porunc'a nóstra aici in divanulu mameluciloru și la rangulu de secretariu ministeriale fiindu innáltiatu, îi damu de adi înainte calea și dreptu să mérga pr'in tóte orasíele unde i va placé, éra de merinde in traista facultatea, ca candu, îi va fi fóme orisete, dupa placu să póta sgirai la stele. Datu in resiedinti'a ministeriale din Buda-Pest'a, la anulu Domnului alu 7-lea dela domnirea ungueresca.

Moldovani Girigari.

Moldovani Girigari.

Renegatulu celu turbatu,
Face-atenti pre toti magiarii,
Cà romanulu s'a sculatu. —

Colo 'n granitia-e reu fórte,
— Asia dice Domnialui, —
Totu poporulu striga mórté
Asup'r'a ungurului. —

Agitatorii nu 'ncéta

Cu a loru proclamatiuni;
Facu poporulu de se cérta
Sí-lu imbéta cu mintiuni.

Nu se scie, nu se scie,
Nice ora nici momentu,
Candu romanulu o să vie,
Sà ne 'ngrópe in mormentu!

Dar' nu este óre lege
Pentru-acei agitatori:
Sà-i inchida, séu sà-i lege,
Sí sà-i típe in cuptoriu! ? —

Pe romani pana acum'a
Ce pedepse s'au decisu?
Li-a opritu o fóia numá
Sí-unu redactoru au inchisu!

Astea-su pentru ei pucine —

— La-unu poporu asiè necultu,
Aste-arú fi destulu la-unu cane,
Loru li tréba și mai multu. —

Fratióre Girigari

D'apoi ce ne-ai mai dori?
Cumú ai vrea tu ca magiarii
Sà ne póta pedepsi? !

Vrere-ai dór' sà ne golésca,
Sà ne típe-afara 'n drumu;
De averi sà ne lipsésca! ?
— (Facu acei'a și acumu.)

Tie totu mai multu-ti treba,
Șciú eu bine, cà ai vrea
Intr'o lingura de apa
Sà ne 'nghitia de-arú potea!

Multi sunt de acei ce-si casca
Gur'a, sà ne faca reu,
Sí, ca sà ne potopésca,
Tiesu intrige totu mereu!

3-pa.

Anecdote.

O boereasa a ordonatu odiniórá o santa liturgia la preotulu d'in satulu ei, preotulu inse era fórte betívu. Dumineca la impartirea nafurei lu róga cucon'a pe preotu, ca nu cumva sà vina mane beatu la biserica. Preotulu i-a promisú cà vâ fi treadiu. A doua di dimineatia, in locu sà se pregateascà preotulu pentru sta liturgia, apucà sípulu cu rachiú și galgaesce d'in transulu până ce se 'mbetâ bine. Ajungandu in biserica, dise paraclisierului, ca sà-i dé vestmintele bisericesci sà se'mbrace. Dupa ce s'a imbracatu, s'a asiediatu preotulu in scaunu. Deodata se aude caruti'a boeresei, preotulu apucà potirulu și strigà din usiele imperatesci; „cu fric'a lui Dzeu si dragoste se ve apropiati!“ „Da, vedi parinte cà esci mortu de beatu!“ eschiamà boereasa! — „Totdeuna acum sí in vecii veciloru,“ fu respunsulu preotului.

O calfà de ciobotariu tusiá fórte tare la mésà.
„Ce-ti lipsesce?“ intréba stapanulu.
„Mi-a intratu mancarea in altu gârclesíu!“ respunse calf'a.

„Aceasta un'a-mi-a lipsitu numai“, respunse stapanulu: „o calfà cu doue gârclese!“

Unu preotu a intrebatu odiniorà de unu tíeranu:
„câte sunt pecatele strâine“?

„Eu nici candu nu m'amingrijitu de cele strâine, ne dau cele interne destulu de lucru“, respunse tíeranulu.

„Este o minunc, cà Dzeu a facutu lumea din nimica“, dise unu tíganu càtra altulu, „ce ar fi fostu facutu elu ancà de ar fi avutu ceva!“

Intru'nu otelu se puserà doi cãlãtori in paturi. Unulu facù pre consotiulu seu atentu. cã s'a culcatu cu ciobótele: „Mãi Joane, ce faci tu cã te pui cu ciobótele in patu?“ „La naib'a“ respunde acest'a: noaptea trecutã am visatu, cã amu calcatu pe sticle cu picioarele góle, sã nu mi se intemple cumva si astã noapte.

Unulu, carele purtã o plata (lespede), intãlni pe altulu, carele avea parocã pre capu. Purtatorulu de paroca intrebã glumeti: „Cum te affii Plato?“ Celu cu plat'a respunde: Ti multumescu Pericle, bine!

Unu pitariu d'intr'unu suburbiu cocea pita fórtè rea. Odiniór'a lu intalni preotulu si îi dîse: „Eu nu su indestulatu cu pit'a Dtalc; déca vreau se manancu pita buna, trebue sã trimitu in orasiu.“ „Asiè-mi mergesi mie“ replicã pitariulu, „deacã voescu sã audu o predica buna, trebue sã mergu la orasiu.“

Unu invetiatoriu a intebatu odiniórã pre unu scolariu; acest'a inse nu respunde, ci dîse: „eu nu sciu“. Maniosu replicã invetiatoriulu, dîcendu „prostule, deaca nu scii nimic'a, escusa-te cu cuviintia“ si di „cã acést'a adecã nu se poate sci.“ Diومتate de óra dupa acea intrebã invetiatoriulu pe unu nou invetiacelu; „Cine e tatalu teu?“ „Acest'a adecã nu se poate sci“ fu respunsulu invetiacelului.

Placintescu.

Corespondintia d'in satulu imperatului.

Vien'a, in vremea balicilorn.

Tocmai acuma am sositu dela Florisdort, unde am fostu, ca sã admiru valorile tactice, ce, la anulu 1866, nemtii nostri au facutu pentru-ca sã impedece pre nemtii prusaci de a'ntrã in Vien'a. Mare lucru si minunatu si cu socotela si — lucru nemtiescu au facutu nemtii dracului atuncia. Tocmai de pe culmea „Kahlenberg“-ului erau nemtii nostri sã risipésca pre nemtii prusaci. . . Dar' n'a fostu, nu s'a facutu. — Alu dracului omu nãmtiulu! n'a cutesatu sã intre in gur'a tunurilor!

Ce sã vedi inse! ? — Iti poti inchipui mirarea mea, candu, sosindu in satulu imperatului, lu aflai plinu de prusaci. Aflai aici, draga, pre Olle Willem cu Bismarck si cu toti cei-lalti fitingãi, ce la anulu 1866 se cucialira pe langa Vien'a. Alu naibei lucru! — au trecutu valorile fara ca cine-va sã li fi statu in cale. Vedi! ast'a sã-ti fia de inveti: candu nãmtiulu nu te frige cu puterea, te prinde cu mintiun'a.

Si apoi cu cinste si marire fu primirea intocmita, — nu a mea, ci a prusaciloru primire. Scii, ca la comanda strigara nemtii „vivatu!“ — Pe semne — dar' nu dîcu nemicu. . . Cine scie! — dóra nemtiloru vienesi li place parad'a: asia s'au dedatu la invingeri, încãtu si atunci striga „victori'a“ cându ei au fostu cei batuti!

Ce am avutu sã fac? — m'am veselitu si eu cu nemtii si anume cu atãtu mai multu m'am veselitu, de-órece, celu pucinu eu unulu, aveam de ce sã ridu: de frãtii nostri maghiari, ce int'rasta comedia nemtiesca jóca rolulu corbului cu casulu. Multu nu mi-a tîcnatu inse bucuri'a! — Mi-am venit in fire, si, aflandu, cã nu numai alu loru este casulu, ci si alu nostru, m'am intristatu.

Vedi! — asia-e, déca celu mai micu in casa voiesco sã pórte treb'a casii!

Sã fii cu Ddieu si noi toti cu tine! —

Stanu Patitulu.

Clarissimu.

I.

Se mira lumea 'ntréga, cã Mesi'a se lupta,
Ca Romanu sã nu fia vladica la Aradu;
Sã fia Romanu sluga, ce orbu porunci asculta:
Si laud'a si marirea si mîtr'a i s'a datu.

II.

Se mirã lumea 'ntréga, cã Romanu nu ascultã
Poruncile profetici, ce Mesi'a le dã:
Ei, bine, nu-lu plateascã, cu vorbã gólã multã,
Cãci slug'a vrea simbr'a de lucrulu ce-si gatã.

Sãmbria deachista.

Este, cã se dice, cumcã s'ar fi fostu vendiendu unu sufletu Nemesiescu secretului ministerialu, pornindu astfelu d'in Tier'a Ardelului catra diet'a d'in Putea-pesce; fiindu inse cumcã fostu, cã secretului s'a datu, secretariu fu numitu, si de-óce secretulu secretariu face, ministrulu cugetã ca si léf'a se remana secreta si nemesiulu cu budiele imflate.

Moral'a:

Cine se da secretului (naibei), cu naib'a are de lucru. —

Factum est.

Unu diplomatu a scrisu unui profesóre, ca sã-i trimitã unu instructoru pentru copii, se fia omu onestu si nu liberalu. Profesorulu a respunsu diplomatului, cã-i pare reu cã nu poate servi cu unu astfelu de individuu, pentru cã in dilele nóstre, dice elu: „totu omulu onestu e si liberalu.“

FRÉNC'A si FÉNC'A

T. Aid sora Féncã, sã ne recomandã de bucatarese la resiedinti'a metropolitana d'in Sabiu!

F. Tu n'ai avea reu gustu, reulu e numai cã acolo sunt dejã trei la numeru, mai tenere decãt noi, inganjate.

Tóc'a Redactiunei si a Aministratiunei.

Dlui P. Fog. . . . in Temisótor'a: Amu facutu-o bucurosu: nu intardieti inse cu inaintarea pretiului. Cu o cale primiti gratularile nóstre pentru infintiarea Societatei Dvóstre, carei'a i dorimu prosperare si bune rezultate!

Catra toti si tote: Celu ce nu-o crede, cã se primescu inca abonamente la diurnalulu nostru pentru triuniulu Oct. — Diecenvre, à fi. 2 — probeze si se va convinge pe deplinu.

Dlui E. P. in Sabiu: cu bucuria ascèptãmu dela DTA cãte ce-va.

Dlui B. in B. m. — De soiulu acest'a cãtu de multe!

Dlui F. H. L. in D. — Patieniele de pre la Beciu, o sã urmeze in curendu, cã-ci pone acum' mi-a lipsitu tempulu de a le arangia. —